

**SÔU GIAÙO DUÏC & ŅAØO TAÏO KYØ THI CHOÏN HOÏC SINH GIOÛI TÆNH
LÔÙP 12 THPT**

Khoaù ngaøy : 01 thaùng 12 naêm 2012

ÑEÀ CHÍNH THÖÙC

**MOÂN THI : VAÄT LYÙ
THÔØI GIAN : 180 phuùt**

Baøi 1:

Cho maïch ñieän xoay chieàu coù sô ñoà nhö hình veõ. Hieäu ñieän theá ñaët vaøo hai ñaàu maïch:

$u = U\sqrt{2} \sin\omega t$ (V). Phaàn töû X coù theå laø ñieän trôû, cuoän daây hoaêc tuï ñieän. K

1- Khoùa K ñoùng : Tìm heä thöùc lieân laïc giööa R vaø C ñeå coâng suaát cuâa ñoaïn maïch AB laø cöic ñaïi

2- Bieát raèng khi khoùa K ñoùng: $U_R = 200V$; $U_C = 150V$
khi khoùa K ngaét: $U_{AN} = 150V$; $U_{NB} = 200V$

a) Xaùc ñònhanh phaàn töû X.

b) Tính heä soá coâng suaát cuâa maïch AB khi Kngaét.

Baøi 2:

Moät con laéc goàm moät vaät naëng coù khoái löôïng $m=100g$ treo vaøo ñaàu döôùi cuâa moät loø xo thaúng ñoùng ñaàu treân coá ñònhanh. Poø xo coù ñoä cöùng $K=20N/m$, vaät m ñööïc ñaët treân moät giaù ñoô naèm ngang(hình veõ). Ban ñaàu giöö giaù ñoô ñeå loø xo khoâng bò bieán daïng, roài che giaù ñoô chuyeân

ñoäng thaúng xuöóng nhanh daàn ñeàu vôùi gia toác $a=2m/s^2$ $\rightarrow 10m/s^2$.

1- Hoûi sau bao laâu thì vaät rôøi khoûi giaù ñoô?

2- Cho raèng sau khi rôøi giaù ñoô vaät dao ñoäng ñieàu hoaø. Vieát phöông trình dao ñoäng cuâa vaät. Choïn goác thôøi gian luùc vaät vöøa rôøi giaù ñoô, goác toïa ñoä ôû vò trí caân baèng, truïc toïa ñoä thaúng ñoùng, chieàu döông hööung xuöóng

Baøi 3:

Hai oâ toâ ñoàng thôøi xuaát phaùt töø A vaø B chuyeân ñoäng ngööïc chieàu nhau. Oâ toâ thöù nhaát chaïy vôùi gia toác khoâng ñoâi treân $1/3$ quaöng ñoôøøng AB, $1/3$ quaöng ñoôøøng tieáp theo chuyeân ñoäng ñeàu vaø $1/3$ quaöng ñoôøøng coøn laïi chuyeân ñoäng chaäm daàn vôùi gia toác coù ñoä lôùn baèng gia toác treân $1/3$ quaöng ñoôøøng ñaàu tieân. Trong khi ñoù oâ toâ thöù hai chuyeân ñoäng nhanh daàn ñeàu trong $1/3$ thôøi gian ñi töø B tôùi A, $1/3$ thôøi gian chuyeân ñoäng ñeàu, vaø $1/3$ thôøi gian chaäm daàn ñeàu vaø döøng laïi ôû A. Vaän toác chuyeân ñoäng ñeàu cuâa hai xe laø nhö nhau vaø baèng $70km/h$. Tìm khoaûng caùch AB, bieát raèng thôøi gian chaïy cuâa xe thöù nhaát daøi hòn xe thöù hai 2 phuùt.

Baøi 4:

Moät xi lanh naèm ngang ñööïc chia laøm hai phaàn baèng nhau bôùi moät pittoâng caùch nhieät. Moäi phaàn coù chieàu daøi $l_0 = 30cm$, chöùa moät löôïng khí nhö nhau ôû $27^\circ C$. Nung noùng moät phaàn xi lanh theâm $10^\circ C$ vaø laøm

laïnh phaàn kia ñi 10°C . Hoûi pittoâng di chuyeân moät ñoaïn baèng bao nhieâu vaø veà phía naøo.

Boû qua beà daøy cuâa pittoâng vaø söi trao ñoâi nhieât giöõa xi lanh vôùi moâi tröôøng xung quanh.

Baøi 5:

Coù 24 pin gioáng nhau, moãi pin coù suaát ñieän ñoäng $e = 1,5 \text{ V}$, ñieän trôû trong $r = 1 \Omega$, ñööïc maéc hoän hôip thaønh moät boä nguoàn goàm x nhaùnh song song, moãi nhaùnh coù y nguoàn noái tieáp. Boä nguoàn thu ñööïc duøng ñeå thaép saùng bình thöôøng cho moät maïng goàm 5 boÙng ñeøn gioáng nhau loaïi $3\text{V}-1,5\text{W}$ maéc noái tieáp.

1- TÌM cöôøng ñoä doøng ñieän ñònøh möùc cuâa ñeøn, ñieän trôû cuâa moãi ñeøn , ñieän trôû cuâa boä ñeøn vaø hieäu ñieän theá ñaët vaø boä ñeøn.

2- Xaùc ñònøh sô ñoà maéc boä nguoàn noùi treân vaø veõ sô ñoà caùch maéc.

Baøi 6:

Cho moät tuï ñieän coù ñieän dung $C_1 = 0,5 \mu\text{F}$ ñööïc tích ñieän ñeán hieäu ñieän theá $U_1=90\text{V}$ roài ngaét khoûi nguoàn. Sau ñou laáy moät tuï ñieän khaùc coù ñieän dung $C_2 = 0,4 \mu\text{F}$ chöa tích ñieän gheùp song song vôùi tuï C_1 ñaõ tích ñieän nhö treân thì chuÙng phaÙt ra tia löûa ñieän.

Tính naêng lööïng cuâa tia löûa ñieän naøy.

-HEÁT-

SÔÙ GIAÙO DUÏC & ÑAØO TAÏO KYØ THI CHOÏN HOÏC SINH GIOÙI TÆNH LÔÙP

12 THPT

LAÂM ÑOÀNG

Khoaù ngaøy : 01 thaÙng 12 naêm 2006

ÑEÀ CHÍNH THÖÙC

MOÂN THI : VAÄT LYÙ

THÔØI GIAN : 180 phuÙt

ÑAÙP AÙN&BIEÅU ÑIEÅM

Noäi dung-lööic giaûi**1**

* Choïn truïc toïa ñoä Ox thaúng ñöung, chieàu döông hööung xuoaing, goác O laø vò trí caân baè daïng vaät ôû vò trí B. Goác thôøi gian luùc cho giaù ñôõ chuyeân ñoäng.

* Khi chöa rôøi giaù ñôõ, m chòu taùc duïng cuâa: troïng löic, löic ñaøn hoài, phaûn löic P, F, N

Theo ñònhet lúaät II Newton: $P + F + N = ma$

* Giaû söû ñeán C vaät rôøi giaù ñôõ, khi ñou N= 0, vaät vaän coù gia toác $a = 2m/s^2$:

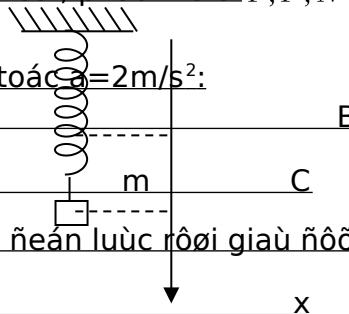
$P + F = ma$. Chieáu leân Ox: $P - F = ma$ hay $mg - kBC = ma$.

$$\text{Suy ra: } BC = \frac{m(g - a)}{k} = \frac{0,1(10 - 2)}{20} = 0,04m = 4cm$$

* Maët khaùc: goïi t laø thôøi gian töø luùc baét ñaàu chuyeân ñoäng ñeán luùc rôøi giaù ñôõ, ta

2

$$BC = \frac{1}{2}at^2 \Rightarrow t = \sqrt{\frac{2BC}{a}} = \sqrt{\frac{2 \cdot 0,04}{2}} = 0,2s$$

* Taàn soá goùc: $\omega = \sqrt{\frac{k}{m}} = \sqrt{\frac{20}{0,1}} = 10\sqrt{2} rad/s$

* Ñoä giaõn cuâa loø xo ôû vò trí caân baèng: $BO = \Delta l = \frac{mg}{k} = \frac{0,1 \cdot 10}{20} = 0,05m = 5cm$

- Vaän toác vaät taïi C: $V_C = at = 2 \cdot 0,2 = 0,4 m/s$. Nieàu kieän ñaàu: $t=0 \begin{cases} x = -OC = -1cm \\ v = 40cm/s \end{cases}$

1

* Giaûi ñööic $\begin{cases} A = 3cm \\ \varphi \approx -20^\circ = -\frac{20\pi}{180} = -\frac{\pi}{9} rad \end{cases}$

* $\rightarrow$ Phööng trình $x = A \sin(\omega t + \varphi) = 3 \sin(10\sqrt{2}t - \frac{\pi}{9})cm$

2

a * K ñoùng maïch goàm R,C noái tieáp: $P = I^2 \cdot R = \frac{U^2}{Z^2} R = \frac{U^2 R}{R^2 + Z_C^2} = \frac{U^2}{R + \frac{Z_C^2}{R}} = \frac{U^2}{y}$

* $P_{max} \rightarrow y_{min} \rightarrow R = Z_C \leftrightarrow RC = \frac{1}{\omega}$

* K ñoùng: $U = \sqrt{U_R^2 + U_C^2} = \sqrt{200^2 + 150^2} = 250V$

* K ngaét: Tacou U = $\sqrt{U_{AN}^2 + U_{NB}^2} = \sqrt{200^2 + 150^2} = 250V \Rightarrow U_{AN} \perp U_{NB}$

* Noäin AN: $\tan \varphi_1 = \frac{-Z_C}{R} = \frac{-U_C}{U_R} = \frac{-150}{200} = -\frac{3}{4}$. u_{AN} treä pha so vòùi I moät goùc φ_1 . Suy ra u_{NB} nhan

* Nhö vaäy X phaûi laø cuoän daây vöøa coù ñieän trôù thuaän r, vöøa coù ñoä töï caûm L. Vòùi 0 <

* Do xe 1 chuyeân ñoäng vòùi gia toác khoâng ñoäi laø a vaø -a trong 1/3 quaõng ñöôøng ñaàu va

trong caùc quaõng ñöôøng naøy laø: $v_1 = \frac{v+0}{2} = \frac{v}{2}$

Bai ø5	1	<p>* Doäng ñieän ñònh möùc: $I_{\bar{n}} = P_{\bar{n}}/U_{\bar{n}} = 1,5/3 = 0,5A$ * Ñieän trôû cuâa moäi ñeøn: $R_{\bar{n}} = U_{\bar{n}}/I_{\bar{n}} = 3/0,5 = 6\Omega$. * Ñieän trôû cuâa boä boùng ñeøn: $R = 5; R_{\bar{n}} = 5.6 = 30\Omega$ * Hieäu ñieän theá ñaët vaøo boä ñeøn: $U=5 U_{\bar{n}} = 5.3 = 15V$</p>	2,5ñi eäm 1,00 * 0,25 * 0,25 * 0,25 * 0,25
	2	<p>* Goïi x laø soá daøy maéc song song, y laø soá nguoàn maéc noái tieáp trong moäi daøy.(x,y nguyeân döông)</p> <p>Ta coù: $xy = 24$ (1)</p> <p>* Ñònh luaät oâm toaøn maïch cho : $e_b = U + Ir_b$. Hay: $ye = 15 + yr/2x$</p> <p style="text-align: center;">$\longleftrightarrow 1,5y = 15 + y/2x$ (2)</p> <p>* Giaûi (1) vaø (2) vaø loaïi nghieäm aâm : $x = 2; y = 12$:coù 2 daøy song song, moäi daøy coù 12 nguoàn noái tieáp.</p> <p>* Veõ sô ñoà:</p>	1,50 * 0,25 * 0,5 * 0,5
Ba øi6		<p>nguoàn</p> <p>* Ñieän tích heä tröôùc khi gheùp : $Q = Q_1 = C_1 U_1 = 0,5 \cdot 10^{-6} \cdot 90 = 45 \cdot 10^{-6} (C)$.($Q_2 = 0$)</p> <p>* Q_1' vaø Q_2' laø ñieän tích 2 tuï sau khi gheùp : $Q_1 + Q_2 = Q_1' + Q_2' = Q = 45 \cdot 10^{-6} (C)$</p> <p style="text-align: center;">$\longleftrightarrow (C_1 + C_2)U' = 45 \cdot 10^{-6}$</p> <p style="text-align: center;">$\longrightarrow U' = 50(V)$</p> <p>* Naêng lõöïng tuï C_1 tröôùc khi gheùp:</p> $W_1 = \frac{Q^2}{2C_1} = 2025 \cdot 10^{-6} (J)$	2,5ñi eäm * 0,5 * 0,5 * 0,5 * 0,5
		<p>* Naêng lõöïng boä tuï gheùp:</p> $W_2 = W_1' + W_2' = 1/2C_1U'^2 + 1/2C_2U'^2 = 1/2 U'^2(C_1 + C_2) = 1125 \cdot 10^{-6} (J)$ <p>* Naêng lõöïng tia lõûa ñieän chinh laø naêng lõöïng maát maùt khi gheùp:</p> $\Delta W = W_1 - W_2 = 0,9 \cdot 10^{-3} (J)$	

Ghi chuù:

- Hoïc sinh coù caùch giaûi khaùc ñuùng vaän cho ñieäm toái ña.
- Phöông phaùp giaûi ñuùng nhöng sai keát quaû thì coù theå cho ñieäm chieáu coá nhöng khoâng quaù 50% soá ñieäm caâu ñou.
- Sai hoaëc thieáu ñôn vò ôû ñaùp soá thi tröø 0,5 ñieäm vaø tröø moät laàn cho toaøn baøi thi.

	b	$\cos \varphi_1 = \frac{1}{\sqrt{1+tg^2 \varphi_1}} = \frac{1}{\sqrt{1+\left(-\frac{3}{4}\right)^2}} = 0,8$ $U_{AN} \perp U_{NB} \text{ neân: } \varphi_1 + \varphi_2 = \frac{\pi}{2}. \text{ Suy ra } tg \varphi_2 = \frac{4}{3} \Rightarrow \cos \varphi_2 = 0,6$ <p>* Khi K ngaét:</p> $U_R' = U_{AN} \cos \varphi_1 = 150 \cdot 0,8 = 120V$ $U_r' = U_{NB} \cos \varphi_2 = 200 \cdot 0,6 = 120V$ <p>* Vaäy: $\cos \varphi = \frac{U_R' + U_r'}{U} = \frac{120 + 120}{250} = 0,96$</p>
Ba øi3		<p>.</p> <p>* Vaän toác trung bình cuâa oâ toâ 1 trong 1/3 quaöng ñöôøng ñaàu vaø cuoái: $v' = \frac{v+0}{2}$</p> <p>→ thôøi gian chaïy cuâa oâ toâ 1: $t_1 = \frac{AB/3}{v/2} + \frac{AB/3}{v} + \frac{AB/3}{v/2} = \frac{5AB}{3v}$</p> <p>* Töông töi vaän toác trung bình cuâa oâ toâ 2 trong 1/3 thôøi gian ñaàu vaø cuoái cuoái</p> <p>Vaø: $AB = \frac{v t_2}{2 \cdot 3} + \frac{v \cdot t_2}{3} + \frac{v t_2}{2 \cdot 3} \Rightarrow t_2 = \frac{3AB}{2v}$</p> <p>* Maø: $t_1 - t_2 = 2 phut = \frac{1}{30} h \Rightarrow \frac{5AB}{3.70} - \frac{3AB}{2.70} = \frac{1}{30}$</p> <p>Suyra: $AB = 14km$</p>
Ba øi4		<p>* Tröôùc vaø sau khi di chuyeân, pittoâng ñöùng yeân, aùp suaát cuâa khí hai beân Goïi S laø dieän tích tieát dieän cuâa pittoâng, p. vaø p laø aùp suaát cuâa khí tröôùc</p> <p>* Ñoái vôùi phaàn XL bò nung noÙng: $\frac{P_o V_o}{T_o} = \frac{P V_1}{T_1} \quad (1)$</p> <p>Vôùi: $V_o = S l_o, T_o = 27 + 273 = 300K, T_1 = T_o + 10 = 310K.$</p> <p>* Ñoái vôùi phaàn XL bò laøm laïnh: $\frac{P_o V_o}{T_o} = \frac{P V_2}{T_2} \quad (2) \quad$ Vôùi $T_2 = T_o - 10 = 290K$</p> <p>* Töø (1) vaø (2): $\frac{V_1}{T_1} = \frac{V_2}{T_2} \quad (3) \quad$ Vì $T_1 > T_2$ neân $V_1 > V_2 \rightarrow$ Pittoâng di chuyeân veà phaàn</p> <p>* Goïi ñoaïn di chuyeân cuâa pittoâng laø x, ta coù: $V_1 = (l_o + x)S, V_2 = (l_o - x)S$</p> <p>Theo (3): $\frac{l_o + x}{T_1} = \frac{l_o - x}{T_2} \Rightarrow x = \frac{l_o(T_1 - T_2)}{T_1 + T_2} = 1cm$</p> <p>Ghi chuù:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoïc sinh coù caùch giaûi khaùc ñuÙng vaän cho ñieäm toái ña. - Phöong phaÙp giaûi ñuÙng nhöng sai keát quaû thì coù theå cho ñieäm chieáu coá nh - Sai hoaëc thieáu ñôn vò ôû ñaÙp soá thì tröø 0,5 ñieäm vaø tröø moät laàn cho toaø